

NÚMERO 6 | FEBRER 21

INNOV *and*

DESTACATS

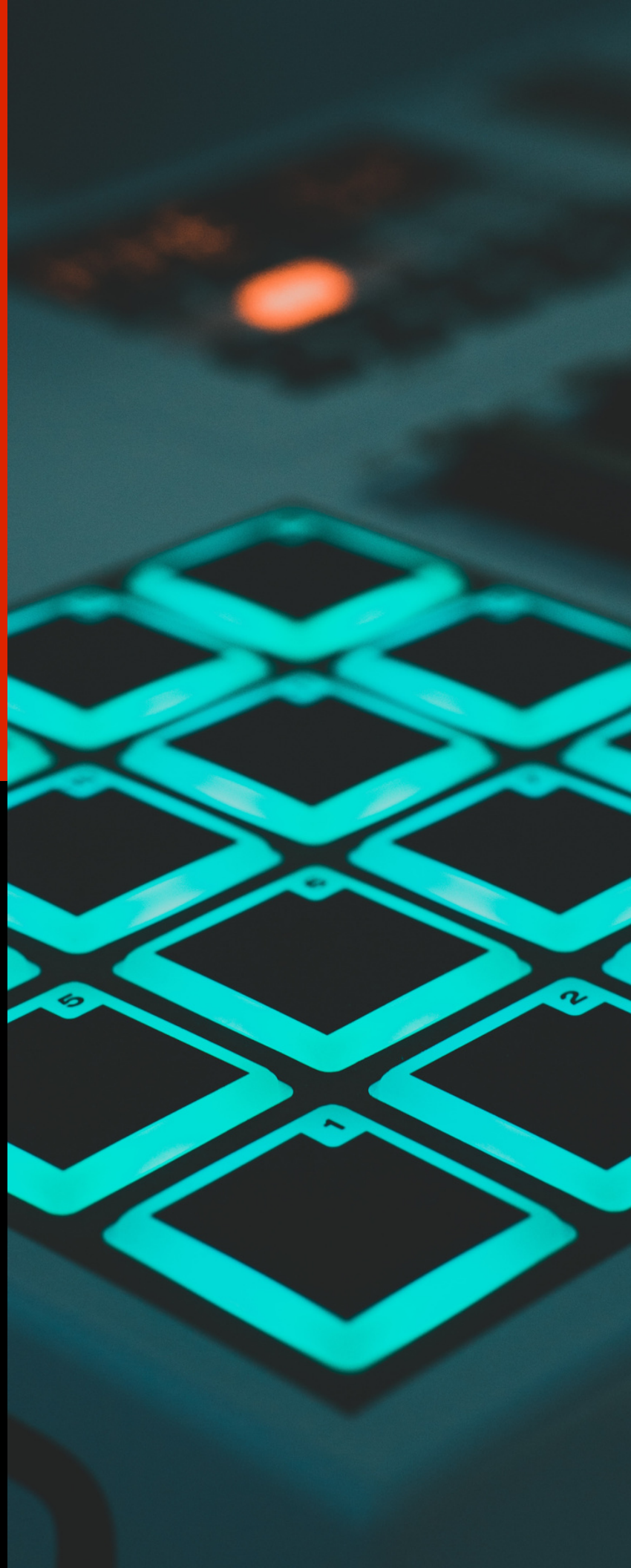
Canillo TV

Les arts plastiques en maternelle

Meet vs Zoom

Presencialitat discontinua?

Entrevista a Juan Jiménez Salcedo,
autor de *l'Informe sobre el Plantejament
Lingüístic de l'Escola Andorrana*

SUMARI

14

PRESENCIALITAT DISCONTÍNUA?

22

RECOMANEM

Llibres, pel·lícules i material interessant

25

AGENDA

Actes i esdeveniments educatius propers.

02 EDITORIAL

Comencem una nova etapa de la revista Innovand. Ens acompanyeu?

03 CANILLO TV

Felip Gallardo, Santi Casas i Antònia Darnés.

El projecte televisiu de l'Escola Andorrana de Canillo des de darrera de les càmeres.

07 LES ARTS PLASTIQUES EN MATERNELLE

Núria Crespo.

Quan l'art contemporani entra a les aules de maternal.

10 MEET VS ZOOM

Maria Boladeres, Leticia Garcia i Laura Civantos.

L'equip pedagògic de l'ADTE ha comparat les dues plataformes. Quina és la millor?

18 ENTREVISTA

JUAN JIMÉNEZ SALCEDO

Autor de l'Informe sobre el Plantejament Lingüístic de l'Escola Andorrana

24 NOVETATS AL CDR

26 PROPER NÚMERO *INNOVand*

27 ÚLTIMA

✉ cdr@govern.ad

🌐 www.educacio.ad

EDITORIAL

Des de l'Àrea de Formació, Recursos Pedagògics i Innovació hem donat un nou impuls a la revista Innovand i amb aquest sisè número comencem una nova etapa del projecte.

Per Iñaki Rubio

La voluntat de millorar i actualitzar els continguts i el format de la revista obeeix a la vocació de servei de la nostra publicació que vol ser una eina de divulgació i de coneixement per a la comunitat educativa d'Andorra. Volem que la revista sigui útil, que esdevingui un estímul per a la pràctica docent i que reflecteixi la riquesa i diversitat de l'educació al país.

Als centres educatius del Principat es desenvolupen moltes iniciatives innovadores que funcionen i que són molt interessants però que sovint no són conegudes més enllà del context on es realitzen. Per això, a partir d'ara la revista començarà amb una secció dedicada a *Experiències educatives i projectes*, un espai on fer visibles totes aquestes propostes: estem convençuts que les bones pràctiques i el bagatge acumulat amb cada projecte té un efecte multiplicador si es comparteixen. Ampliar els nostres horitzons amb plantejaments innovadors sense perdre de vista la pràctica docent és la missió de la secció *Innovació*, que esperem que estimuli la vostra creativitat per innovar i millorar a l'aula.

En la mateixa línia, *Recursos pedagògics* serà la secció on podeu trobar una selecció temàtica dels recursos disponibles a la xarxa i al Centre de Documentació i Recursos.

L'Entrevista apropa a les pàgines d'Innovand les personalitats i experts relacionats amb l'educació a Andorra i completem cada número amb *Novetats*, *Recomanacions* i una *Agenda* educativa actualitzada.

Amb aquest número iniciem una nova etapa fonamentada en la proximitat i l'ambició de la màxima qualitat. Noves seccions i, el que és més important, una nova relació amb tots vosaltres, lectors i lectores, perquè volem que també sigueu protagonistes, autors i autores de la revista. Volem que ens expliqueu les vostres experiències i projectes, que la revista sigui plataforma d'innovació, intercanvi i divulgació. Confiam que ens acompanyeu en aquesta nova etapa i que junts podrem fer créixer el projecte d'innovació educativa d'Andorra:

INNOV*and*

CANILLO TV

Text: Felip Gallardo, Santi Casas i Antònia Darnés (Mestres i Directora de l'Escola Andorrana de Canillo)

Fotografies: Escola Andorrana de Canillo

Una de les imatges del confinament van ser les compareixences del Ministre de Salut aïllat a casa seva, amb les aparicions dels seus gats. I una altra escena famosa va ser la del mateix Ministre, la de la Ministra d'Educació o la del Cap de Govern contestant les preguntes dels aprenents de periodistes de Canillo TV. Avui coneixem la televisió escolar des de darrere les càmeres de la mà dels seus impulsors.

Molta gent va descobrir el projecte televisiu de l'Escola Andorrana de Canillo durant el confinament de la primavera, quan tot el país va quedar pràcticament aturat. Una colla d'alumnes de primera ensenyança esdevenien protagonistes amb el seu programa de televisió emès per Youtube. Però no va ser casualitat que sorgís una televisió escolar en ple confinament i que veiéssim l'eina tant potent en què es va convertir en plena pandèmia.

L'origen del projecte educatiu d'una televisió escolar sorgeix el 2016 quan confluïm al centre diversos professionals amb experiències anteriors en l'àmbit de la comunicació i amb interessos semblants per a la tecnologia i la seva aplicació com a eina educativa. A més, el claustre de Canillo som un claustre petit i consolidat que s'engresca amb facilitat per projectes innovadors i per tant el context afavoria la creació d'un taller de televisió.

La intenció principal era donar eines als nostres alumnes per descobrir què hi ha darrere de les càmeres, de manera que coneguessin des de dins el món audiovisual, tan present avui en dia, no com a usuaris i telespectadors o consumidors sinó com a periodistes i realitzadors. De seguida vam comprendre que el taller podia ser un espai on mobilitzar competències ja adquirides i on se'n podia adquirir altres.

Els objectius pivotaven entorn de tres eixos claus:

- Alfabetització digital (ajudar a entendre el món audiovisual i els mitjans de comunicació)
- Ús de les tecnologies i adquisició de noves competències digitals
- Desenvolupament i consolidació de competències comunicatives, especialment orals.

EXPERIÈNCIES EDUCATIVES

Una de les dificultats per desenvolupar el projecte no era tecnològica sinó paradoxalment pedagògica: com encabir la televisió escolar en l'horari lectiu i com trobar els vincles amb les unitats de programació de les diverses assignatures així com l'encaix amb l'organització horària del centre.

El curs passat, a l'inici del confinament, teníem un gran repte, que era com arribar a tots els alumnes. Com a escola, teníem un grup de Telegram amb més de 100 participants on les famílies penjaven fotos, vídeos i missatges sobre les activitats que feien amb els fills i per compartir sentiments, neguits o preocupacions.

Per això es desenvolupa com un taller de migdia, voluntari, per als alumnes de sisè. Malgrat ser voluntari, tots els alumnes hi volen participar i cal organitzar torns perquè cada grupet pugui participar-hi durant tot un trimestre, temps suficient perquè es produeixi un aprenentatge significatiu.

Va servir per mantenir el contacte i canalitzar la sensació d'opressió tan forta dels primers mesos. Però al grup de Telegram hi participaven majoritàriament les famílies dels nens i nenes de fins a 8 anys i ens calia una altra eina on engresquessim els alumnes més grans.

Al llarg d'aquests tres cursos, el taller de Canillo TV ha permès que el centre disposés d'un equip de comunicació audiovisual present en totes les activitats i notícies d'escola, amb entrevistes als protagonistes que ens visitaven, presentant i enregistrant esdeveniments.

I la resposta va ser utilitzar Canillo TV que va funcionar realment com un mitjà de comunicació i va permetre mantenir el contacte amb l'escola. Per això, durant el curs passat hi vam fer participar tots els cicles.

Com un bon mitjà de comunicació, Canillo TV ha explicat la vida que passa dins l'escola.

No es tractava d'una evolució premeditada sinó que es va aprofitar l'eina, com també aquest curs 2020-2021, en què les mesures sanitàries no permeten barrejar grups ni fer activitats de centre tots junts.

Canillo TV serveix a l'escola per mantenir la cohesió de centre i actua com a agent socialitzador perquè permet veure'ns tots junts i participar simultàniament a través de programes en streaming, combinats amb produccions gravades.

Darrere les càmeres:

El projecte d'una televisió escolar té una part visible molt evident (les emissions del programa) però hi ha tota una part que queda darrere de les càmeres que és la que té associats uns valors educatius que superen els objectius inicialment previstos.

És evident que la participació dels alumnes a l'hora de decidir els continguts del programa és un dels punts forts del projecte. Des del minut zero els alumnes participen de la configuració del programa.

Els proposen, entre tots valoren i es produeix una mena de negociació entre iguals quan uns aposten per fer una entrevista al Cònsol Major, per exemple, mentre altres volen fer una entrevista a algú altre.

Aquesta negociació té associats molts valors relacionats amb una noció profundament democràtica del diàleg: desenvolupen una gran capacitat d'acceptar la discrepància i també la frustració perquè com en qualsevol negociació, s'han de fer concessions i renunciar als màxims a què cadascú aspirava.

La figura del mestre ha de vetllar justament per aconseguir que aquesta discussió serveixi per vehicular els valors esmentats.

Per altra banda, per decidir els continguts cal conèixer la realitat i per seleccionar quina part de la realitat ha de sortir al programa, els alumnes han de fer la seva recerca, que és intuïtiva però que en tot cas els posa en contacte directe amb el seu context social, geogràfic i cultural.

EXPERIÈNCIES EDUCATIVES

Tot i que no en són del tot conscients, perquè no pertoca a la seva edat, d'una manera vivencial intueixen que explicar la realitat implica entendre-la, apropiarse-la i fins i tot transformar-la.

Això està relacionat amb un altre dels punts forts del projecte que és l'empoderament dels alumnes gràcies a un aprenentatge global i molt significatiu: ells no pensen si estan posant en pràctica el català, socials o música.

I és especialment significatiu perquè parteix de la seva motivació personal pels continguts del programa, per la proximitat a la seva vida i perquè d'alguna manera cada emissió és un reflex indirecte dels seus neguits, alhora que els fa participants de la societat que expliquen.

Hi ha un component clau de desenvolupament personal, de creixement i maduració de l'alumne. Es comença amb una mena de joc simbòlic (anem a fer de periodistes) però al llarg del trimestre realment acaben fent de periodistes.

El fet de començar com un joc, treu la pressió i fa que es perdi amb més facilitat la por escènica a parlar davant d'un micro, i es veu l'evolució de molts alumnes que d'entrada prefereixen tenir un paper més discret, darrere de les càmeres però que guanyen en seguretat.

És un treball i un aprenentatge que va molt més enllà de l'àmbit acadèmic i els capacita per parlar en públic.

Per altra banda, després de passar per Canillo TV, quan veuen un diari ja no se'l miren com un tros de paper i paren l'oïda d'una altra manera quan senten la ràdio i miren els programes de televisió amb uns altres ulls.

Canillo TV desperta en ells la visió del periodista i de la persona que interroga el món.

Malgrat les especificitats de Canillo TV, hi ha molts aspectes del projecte que serien traslladables a altres projectes i que segurament poden reforçar-los. Un d'ells és el fet que el projecte cohesiona el grup d'alumnes de sisè i a la llarga contribueix a crear una identitat i una cultura de centre.

La seva implicació activa en la vida escolar els fa protagonistes i això contribueix a que la seva participació en la vida del centre es plantegi sempre en termes positius i constructius.

Projecció cap al futur:

Canillo TV és una eina educativa que ha crescut, s'ha convertit en el mitjà de comunicació intern i un canal que ens obre a la societat. Per tant, ara és ja molt més que un projecte educatiu; ha esdevingut un instrument de centre que s'adapta a la realitat canviant.

Per això fa de mal dir cap a on evolucionarà a llarg termini però els següents passos de la televisió escolar són la intenció de crear un consell de redacció de tota l'escola i deixar de ser un taller de migdia per esdevenir un taller real de comunicació dins els programes educatius de cada cicle, especialment en els cicles on s'ha implementat el projecte PERMSEA. No és estrany que en aquest context hagi sorgit des de Canillo TV la campanya del Portàtil solidari adreçat a reduir la bretxa digital dels alumnes i les famílies sense dispositius a l'abast.

LES ARTS PLASTIQUES EN MATERNELLE

Text: Núria Crespo (Directrice École Maternelle Française Escaldes-Engordany)

Fotografies: École Maternelle Française Escaldes-Engordany

Una experiència educativa que apropa l'art als més petits d'una manera vivencial. A través dels múltiples recursos a l'abast, es desperta en els alumnes la sensibilitat artística i es fa créixer en ells la creativitat.

Je ne suis pas spécialiste en arts plastiques, loin de là ! Mais j'essaie de transmettre aux enfants le plaisir de découvrir le monde de l'art et les artistes. A ma façon je leur parle de peintres. Je cherche des renseignements sur leur vie, sur leurs œuvres, des vidéos adaptées au niveau des enfants, Je leur propose des activités pour réaliser des "tableaux" et réveiller en eux l'envie de créer leur propre tableau.

Pour compléter cet esprit peu artistique je fais appel aux spécialistes. Au CAEE, les visites guidées adaptées à leur âge et l'atelier final sont toujours un motif de s'y rendre. Et n'oublions pas le « Museu VILADOMAT », riche en expériences visuelles et tactiles. Les enfants les observent, peuvent les toucher pour se mettre dans la même position que la sculpture, chercher des personnages ou des animaux, dans le musée et sur le chemin de l'école !

Au musée Thyssen, les visites guidées nous apprennent à observer, comparer et reproduire des tableaux de différents artistes. Mais, à l'école, à travers les ateliers menés à bien par des spécialistes en arts plastiques, ce monde est abordé différemment. Ils ont des idées surprenantes pour motiver les enfants à connaître les artistes, à faire des peintures, des sculptures, des découpages, C'est super parce qu'ils nous donnent à nous, les non spécialistes, des idées pour mettre en place cette discipline.

Avec Isabel, de Schola Activa nous avons découvert l'univers de Frida Kahlo et le Mexique.

Avant de faire cet atelier nous avons regardé 2 films, adaptés à l'âge des enfants, pour découvrir qui se cache derrière ce personnage, inconnu des enfants : FRIDA KAHLO.

EXPERIÈNCIES EDUCATIVES

Voici les liens:

C'est qui, Frida Kahlo ? - 1jour1actu.com - L'actualité à hauteur d'enfants !

Frida Kahlo est une célèbre peintre mexicaine. Elle a vécu au 20e siècle mais, encore aujourd'hui, elle inspire de nombreux artistes et ses œuvres sont exposées dans le monde entier ...

[1jour1actu.com](https://www.1jour1actu.com/) / La rédac'

Isabel nous a présenté différents objets personnels et typiques du Mexique et nous a raconté l'histoire de Frida. Son histoire, un peu triste, a bien intéressé les enfants et nous a permis de travailler sur les émotions et les couleurs, sur les différences physiques entre les personnes, l'envie de réussir, la capacité d'affronter des situations difficiles, ...

Avec les ateliers d'observation ils ont appris à observer des tableaux: les formes, les couleurs, ... Pour finir, ils ont eux-mêmes réalisé un portrait magnifique de Frida !

Julie, dans le cadre des ateliers de la francophonie, nous a fait découvrir Gauguin, l'Égypte et la photographie.

Elle nous a expliqué le B à BA du peintre et voici une partie du document que j'ai réalisé pour les enfants et les parents:

1 - Comment peint Gauguin?

Avec des lignes

2 - Qu'utilise-t'il pour peindre? De la peinture de 3 couleurs:

magenta – cyan – jaune

Il obtient d'autres couleurs en mélangeant ces 3 couleurs:

Pour rendre plus foncé ou plus clair il utilise du noir et du blanc:

Pour obtenir les différentes couleurs, il utilise une palette et un pinceau pour étaler la peinture.

Mais Julie nous explique qu'à l'époque des impressionnistes, lorsque Gauguin commence à peindre, apparaît le tube de peinture, alors qu'auparavant il fallait mélanger les pigments issus des roches, plantes, etc.... avec un liant pour préparer les peintures.

Avec une palette de peinture et un pinceau, nous aussi nous devenons des petits "Gauguin" !

Grâce à ce petit projet sur l'art dès la maternelle, nous initiions les enfants au monde de l'art, au plaisir de créer, à l'envie de connaître des artistes, des techniques, de visiter des musées, des expositions, ... et qui sait, peut-être devenir eux-mêmes des artistes !

INNOVACIÓ

MEET vs ZOOM

*Text: Maria Boladeres, Leticia Garcia i Laura Civantos
(Equip pedagògic ADTE)*

Fas servir ZOOM o Google MEET per a les teves videoconferències?
Quina eina és millor?

Degut a la situació de confinament provocada per la pandèmia de COVID-19, s'ha incrementat l'ús de plataformes que permeten fer videotrucades com per exemple Zoom , Google Meet, Skype, Jitsi, etc.

Us oferim una breu comparativa entre les funcions que ofereixen Zoom i Google Meet, les dues eines més utilitzades en l'actualitat.

CARACTERÍSTIQUES GENERALS

Les dues són eines de videoconferència que permeten reunions individuals i grupals. Pel que fa al nombre de participants, ambdues plataformes permeten convocar més de 100 persones, que és més que suficient a un entorn de classe. Comparteixen l'opció d'unir-se a través d'un enllaç a la reunió o a través d'una línia telefònica sense necessitat de connectar-se a internet.

Permeten assistir a reunions tant des d'un ordinador com des de qualsevol mena de dispositiu mòbil, ja que ambdues disposen d'aplicacions en els principals entorns (Windows, Google i Apple).

Amb les dues eines, un organitzador de reunió pot silenciar el micròfon d'un participant.

Durant una reunió, els usuaris poden silenciar els seus micròfons i apagar les seves càmeres si volen més privacitat.

Tots dos serveis també admeten l'ús compartit de pantalla i la missatgeria instantània. Qualsevol usuari pot enviar missatges a un canal grupal que tots poden veure.

L'última característica comuna és la capacitat de gravar reunions. No obstant això, no tots els plans oferts inclouen aquesta funció.

INNOVACIÓ

PUNTS FORTS DE GOOGLE MEET

El primer factor a tenir en compte és la durada de les trucades. Mentre que Zoom permet només 40 minuts en la seva versió gratuïta, Google Meet per educació permet 60 minuts.

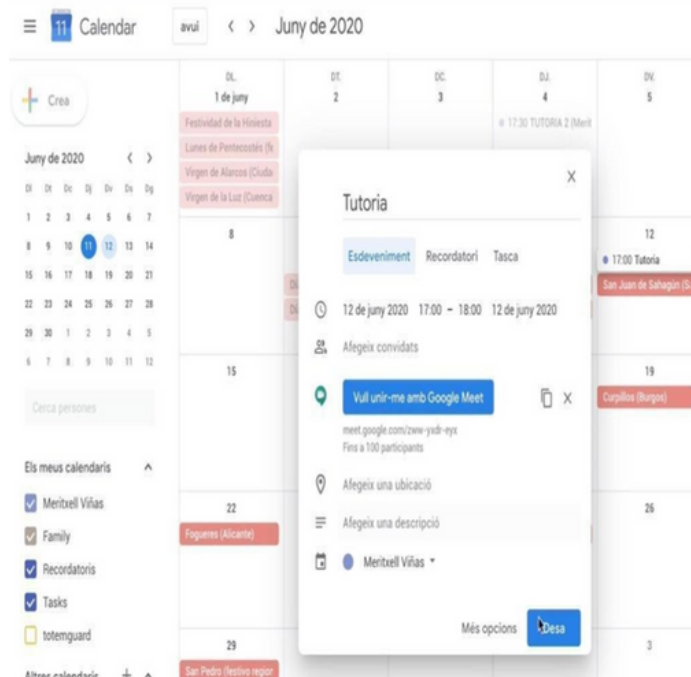
Actualment, el Govern d'Andorra ofereix el Workspace de Google per a Educació (Bàsic), que inclou:

- **Correu electrònic Gmail (@educand.ad)**
- **Google Classroom (gestió d'aula)**
- **Google DRIVE (espai d'emmagatzematge d'arxius)**
- **Google Calendar (calendari)**
- **Per defecte, totes les apps de productivitat i creativitat de Google (documents, fulls de càlcul, presentacions, formularis, creació de pàgines web, pissarra, creació de Blogs....)**
- **Google Meet, 100 persones**
- **Google Hangouts.**

La usabilitat d'aquest Workspace permet que un cop identificat l'usuari en un dels serveis i/o aplicacions, la sessió ja queda iniciada en la resta d'aplicacions i totes elles estan vinculades.

Per exemple, es pot programar una videoconferència de Google Meet en una sessió del Google Classroom i registrar-la des del Google Calendar.

Tenint en compte tots els serveis i facilitats d'interconnectivitat que ofereix el Workspace de Google i, sobretot, el fet que l'eina de videoconferència estigui integrada amb Google Classroom, des de l'ADTE recomanem que sigui l'eina de videoconferència més adequada per a la comunicació remota entre docents i alumnes.

PUNTS FORTS DE ZOOM

Zoom va ser desenvolupada especialment com a plataforma de videoconferències. És per aquest motiu que té una interfície més intuïtiva, es pot personalitzar l'URL, el fons de la imatge i els participants (fins a 49) poden interactuar entre ells individualment sense necessitat d'escriure al xat grupal.

El més atractiu per a l'entorn educatiu és que la versió gratuïta inclou les "Breakout rooms" on l'organitzador/professor de la videotrucada pot silenciar tots els micròfons de cop i els participants/alumnes poden interactuar amb la pissarra.

En la versió gratuïta, la durada de la videotrucada és de 40 minuts i no disposa de l'opció d'emissió en directe.

Zoom també ofereix una modalitat per a educació, més costosa que la del Workspace de Google, i on és possible fer treballs col·laboratius, però no disposa de les eines de producció pròpies que s'ofereixin amb el paquet d'Educació.

	ZOOM		MEET	
Característiques	Versió gratuïta	Versió de pagament per a Educació	Versió gratuïta per a Educació	Versió de pagament per a Educació
Desenvolupador	Zoom.us		Google LLC	
Disponibilitat	macOS, Windows, Android, iOS		Web, Android, iOS	
Durada de la videotrucada	40 minuts	Il·limitat	60 minuts	Il·limitat
Preu	0	A partir de 13,99 €/mes/usuari	0	A partir de 4,68 €/mes/usuari
Nombre màxim de participants	100	300-500	100	250
Múltiples participants en pantalla	Sí (fins a 49)	Sí (fins a 49)	Sí (fins a 25)	Sí (fins a 25)
Compartir la pantalla	Sí	Sí	Sí	Sí
Gravació	No	Sí (1 GB)	No	Sí
Trucades només d'àudio	No	Sí (100 € més)	Sí	Sí
Transmissió en directe (streaming)	No	Sí	No	Sí
Personalització de fons	Sí	Sí	Sí	Sí
Personalització d'URL	No	Sí	No	No
Imatge corporativa	No	Sí	No	No
Subtítols en temps real	No	Sí	Sí	Sí
Interfície	Clara i amb usabilitat fàcil	Clara i amb usabilitat fàcil	Menys atractiva que Zoom	Menys atractiva que Zoom
Enquestes	No	Sí	No	Sí
Opció "aixecar la mà"	Sí	Sí	Sí	Sí
Missatgeria directa a un altre participant	Sí	Sí	Sí	Sí
Silenciar micròfons	Sí	Sí	Sí	Sí
Pisarra	Possibilitat d'utilitzar una pissarra durant una videoconferència i compartir la pantalla i les anotacions. Només té drets d'edició el propietari		Possibilitat d'utilitzar una pissarra (Jamboard) durant una videoconferència i compartir la pantalla i les anotacions. Tots els participants tenen drets d'edició a la pissarra compartida	
Seguretat	Menys segur		Més segur	
Compartir arxiu	Sí	Sí	Sí	Sí

INNOVACIÓ

Aquestes eines s'han popularitzat molt durant la pandèmia però segurament, gràcies a la seva utilitat, és probable que se segueixin utilitzant quan tot es normalitzi.

Per altra banda, l'ús d'aquestes plataformes de videoconferència ha fet que els seus desenvolupadors les vagin millorant i és possible que, amb el temps i les actualitzacions, ampliin i perfeccionin els seus serveis i sigui necessari, en el futur, fer una nova comparativa.

MÉS INFORMACIÓ

- **Més informació sobre Zoom per centres educatius:**

<https://zoom.us/es-es/education.html>

- **Més informació sobre tarifes de Meet:**

<https://workspace.google.com/pricing.html>

- **Per consultes sobre l'estatus del Google Meet a temps real. En aquesta pàgina es proporciona informació sobre el rendiment dels serveis de G Suite:**

<https://www.google.com/appsstatus#hl=es&v=status>

- **Per resolució d'altres problemes es pot consultar:**

<https://support.google.com/a/users/answer/9873039>

PRESENCIALITAT DISCONTÍNUA?

Què podem fer quan ens confinen una classe? Com podem anticipar-nos? Com podem modular i utilitzar els recursos d'ensenyament-aprenentatge en escenaris en què s'alterna la presencialitat i la virtualitat? Hem triat una selecció de recursos i reflexions per adaptar-nos a una educació canviant.

➔ COM PLANIFICAR UN CURS AMB PRESENCIALITAT DISCONTÍNUA O INTERMITENT?

Cinc estratègies bàsiques per preparar-se per a aturades inesperades de la presencialitat. Article del Bloc Obrim l'Educació de la FUNDACIÓ BOFILL.
per Albert Sangrà

➔ COM ESTRUCTURAR UN MODEL DE PRESENCIALITAT DISCONTÍNUA?

Debat i ponències sobre la presencialitat discontinua organitzat per la Comissió d'Educació de la Coordinadora Catalana de Fundacions. Participen Albert Sangrà i Coral Regí. Coordinadora Catalana de Fundacions

➔ EL PAPER DE LES FAMÍLIES EN UN CONTEXT EDUCATIU DE PRESENCIALITAT DISCONTINUA

Article que aborda el paper de les famílies en el context actual d'ensenyament de presencialitat discontinua.
per Teresa Romeu Fontanillas

➔ DECÁLOGO DE COLABORACIÓN EN ENTORNOS NO PRESENCIALES

Artículo en que se aborda un decálogo sobre aspectos clave para mantener la metodología colaborativa en entornos virtuales.
per Azucena Vázquez y Montse Guitert

➔ COM PODEM ESTRUCTURAR UN MODEL DE PRESENCIALITAT DISCONTÍNUA?

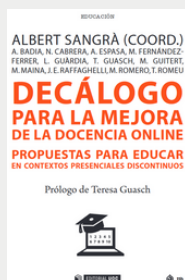
De l'emergència de la Covid-19 a les dificultats del curs 2020-21: la presencialitat discontinua no programada. Presentació d'Albert Sangrà a la reunió virtual de la Coordinadora Catalana de Fundacions.

➔ COM HAURIA DE SER UNA EDUCACIÓ MIXTA PRESENCIAL I EN LÍNIA A LES ESCOLES?

Experts de la UOC parlen sobre l'educació mixta presencial i en línia en temps de pandèmia: Lourdes Guàrdia Orti i Albert Sangrà Morer. per Juan Antonio Sanz

➔ DECÁLOGO PARA LA MEJORA DE LA DOCENCIA ONLINE

Decálogo elaborado por investigadores y profesores especializados en enseñanza en contextos presenciales discontinuos. Resumen del ciclo de webinars de la UOC dirigido a docentes. Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya

➔ PLA D'EDUCACIÓ DIGITAL DE CATALUNYA

Orientacions per a la personalització de l'entorn virtual d'aprenentatge en diferents escenaris educatius. Indicacions per a escenaris presencials, híbrids i en línia. Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació

RECURSOS PEDAGÒGICS

➔ EL USO DE TECNOLOGÍA EN UN CONTEXTO DE PANDEMIA

Cómo crear contenidos digitales de forma accesible y recursos disponibles mediante enlaces con los que enseñar a través de las tecnologías.

per Antonio Márquez y Mabel Villaescusa

➔ SEMINARIO SOBRE TECNOLOGÍA EN EL AULA.

Seminario sobre las oportunidades y retos que debe afrontar la comunidad educativa ante el aprendizaje virtual: accesibilidad, colaboración, atención individualizada, espacios multinivel, co-docencia, apoyo mútuo, etc.

➔ L'ENSEIGNEMENT HYBRIDE, UNE PÉDAGOGIE EN DEVENIR

Vademecum de l'enseignement hybride par le numérique pour assurer la continuité pédagogique à destination des enseignants du premier et du second degrés.

Académie Nancy Metz

➔ CONCEVOIR UN PARCOURS HYBRIDE PRÉSENTIEL ET DISTANCIEL

Petits conseils et démarches pour la conception d'un tel parcours d'enseignement: méthodes pédagogiques, outils, séquences, supports et évaluation.

Académie de Rennes. Espace pédagogique

RECURSOS PEDAGÒGICS

➔ L'ENSEIGNEMENT HYBRIDE

Présentation et définition de l'enseignement hybride dans le contexte actuel, accompagnés de nombreuses ressources pour l'établissement d'un enseignement mêlant le présentiel et le distanciel.

Académie de Versailles

➔ ENSEIGNER DANS UN CADRE HYBRIDE

Document qui aborde la question des formes scolaires en lien avec le numérique pour bâtir des stratégies permettant d'articuler le travail présentiel/distanciel d'élèves d'une même classe.

Académie de Clermont - Ferrand.

➔ ENSEIGNER (AUSSI) À DISTANCE

Un guide composé de fiches outils destiné à aider les enseignants à utiliser le meilleur du présentiel et du distanciel pour enrichir leur pratique.

Marie Camille Coudert

➔ CONCEVOIR UN ENSEIGNEMENT HYBRIDE

Capsule vidéo qui présente les fondamentaux de l'enseignement hybride, réalisée par Céline Brindeau.

Académie de Limoges

JUAN JIMÉNEZ-SALCEDO:

«S'HA D'ENSENYAR ELS ALUMNES A UTILITZAR ELS CORRECTORS I ASSISTENTS DE REDACCIÓ»

Per Víctor Reolid

41 anys, nascut a Santa Cruz de Tenerife. Va passar la seva joventut a València, i va fer carrera universitària i professional a Tours, París i a Besançon. També ha viscut llargues temporades a Montreal i a Brussel·les; des del 2007 resideix a Sevilla. Parla quatre llengües (castellà, català, francès i anglès), s'atreveix amb l'italià i ho ha intentat amb l'àrab i el neerlandès. Juan Jiménez-Salcedo és especialista en planificació lingüística i fascinat per Andorra. Actualment enllesteix l'Informe sobre el Plantejament Lingüístic de l'Escola Andorrana, encarregat pel Ministeri.

Quan has d'entrevistar un lingüista que treballa a la universitat Pablo de Olavide a Sevilla i que es diu "Jiménez-Salcedo", dones per fet que hauràs de parlar una estona llarga en castellà. Res més lluny de la realitat. El Juan ens atén en un català impecable, après a casa durant la joventut viscuda a València. Aquest home de món va començar a fixar-se en el desenvolupament de les llengües als microestats: "Andorra m'interessava molt, lingüísticament és l'Estat perfecte". Aquesta curiositat el porta a col·laborar amb la Universitat de Lleida en una investigació sobre la configuració del concepte de minoria lingüística a Andorra, treball del qual van néixer tres articles sobre la francofonia, la integració lingüística dels immigrants i la planificació del català al país. Totes aquestes investigacions no van passar desapercebudes per al Ministeri d'Educació que el 2020 li va encarregar l'Informe sobre el Plantejament Lingüístic de l'Escola Andorrana.

ENTREVISTA

Quines són les principals conclusions de l'estudi?

L'informe era necessari perquè el Ministeri tenia un document de referència elaborat als anys 90 i no estava actualitzat. Calia deixar clar que el plantejament lingüístic de l'Escola Andorrana era plurilingüe, seguint la definició del Consell d'Europa. En aquest sentit, hem definit que totes les llengües de l'entorn són llengües de l'escola i hem definit que les competències lingüístiques no tenen perquè ser iguals en totes les llengües.

També calia deixar clar el sistema de distribució de llengües: el català com a llengua pròpia i vehicular

principal, el francès i el castellà com a covehiculars i l'anglès com a llengua global que no és d'ensenyament sinó una d'ensenyada. A més, era important deixar clar els principis metodològics d'aprenentatge de les llengües, com ara la flexibilitat didàctica, és a dir, la possibilitat de fer servir enfocaments variats. També hem volgut explicar que no s'havia d'abusar del plantejament pràctic de l'ensenyament de les llengües, és a dir, que el docent ha de poder combinar el mètode "accional" amb l'estudi de l'estructura de la llengua i la norma lingüística. Ha d'existir compatibilitat entre inducció (inferir la norma a partir del text) i deducció (produir text a partir de regles abstractes).

Què estem fent bé i quins aspectes hauríem de millorar?

Respecte als punts forts, destacaria la normalització del català com a llengua de país i d'escola, el plurilingüisme assumit i la formació dels professors, que són capaços d'impartir una matèria en diverses llengües. Com a elements de millora, s'ha de treballar la dimensió lingüística del francès a Segona Ensenyança. Els alumnes necessiten més eines per atrevir-se a expressar-se en francès.

També estàs investigant sobre l'especificitat lingüística del país, que n'estàs aprenent?

M'estic adonant que hi ha un sistema de contrapesos a Andorra. En primer lloc, el català no és la llengua majoritària, però si de promoció social i integració, el castellà és la més parlada, però es pot considerar una llengua de serveis, el francès és una llengua cultural i el portuguès no acaba d'arrelar, malgrat ser important.

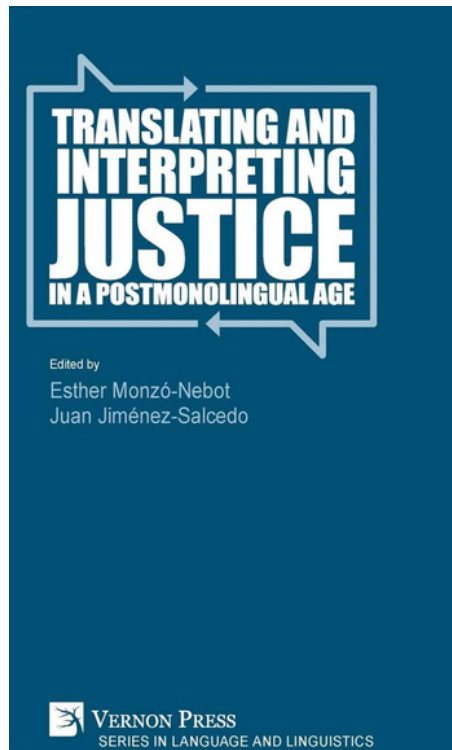
"ÉS IMPORTANT EQUILIBRAR EL PLANTEJAMENT PRÀCTIC I TEÒRIC DE LES LLENGÜES"

ENTREVISTA

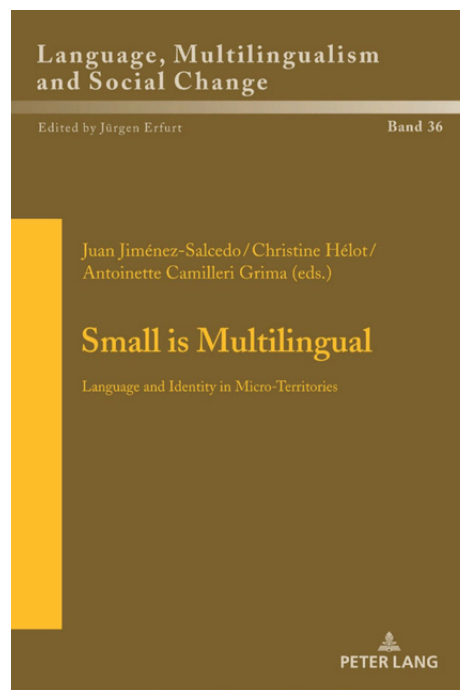
A tot això s'afegeix el fet que cadascuna d'aquestes llengües no constitueix una comunitat lingüística en ella mateixa. És a dir, per exemple, entre els catalanoparlants existeix la diferència entre els que tenen la nacionalitat i els que no, la francofonia andorrana es divideix entre els qui tenen el francès com a llengua inicial i els qui l'adopten per l'acció dels sistemes educatius, etc. En realitat existeixen subgrups molt marcats en cadascuna de les comunitats.

Parlem de xarxes. Ets força actiu a Twitter, aquest tipus d'aplicacions empobreixen l'expressió?

Des d'un punt de vista lingüístic, diria que no. La gràcia d'algunes xarxes com TikTok és la capacitat de ser creatiu i jugar amb els diferents tipus de llenguatge. A mi m'agrada molt Twitter perquè m'obliga a sintetitzar la meua opinió. A més, permet iniciatives literàries molt interessants, com els microrelats per mitjà de fils. Instagram és genial pel que fa a la promoció de la fotografia i de la comunicació artística. No obstant això, cal no oblidar que les idees necessiten temps i espai per desenvolupar-se.

"LES XARXES PERMETEN SER CREATIUS AMB EL LLENGUATGE"

Les xarxes socials trenquen aquesta dimensió i això pot ser perillós per transmetre correctament certs missatges.

Seguim a la xarxa. Creus que s'haurien de permetre els assistents de redacció als exàmens?

Sí, s'han de combinar amb els mètodes tradicionals. Correctors com Softcatalà, o Antidote en llengua francesa, poden ser molt beneficiosos, però s'ha d'ensenyar als alumnes a utilitzar-los. Costa més del que sembla aprendre a fer servir eficaçment aquestes eines. Molt sovint, l'usuari pensa que si fa servir un corrector ja es pot oblidar de la resta. Aquest és un error molt freqüent. S'ha de tenir en compte que el mateix corrector demanarà una presa de decisions tant pel que fa al lèxic com a la concordança o l'estil. Per aquest motiu és molt important conèixer la llengua. Aquestes eines poden ser molt útils per resoldre faltes d'ortografia, d'ina-tenció, o de redacció, però en-cara necessiten la intervenció de l'usuari. Finalment, s'ha de fomentar que els alumnes es repassin els textos i també que demanin una relectura entre iguals. Aquesta cooperació és clau a l'hora de redactar.

ENTREVISTA

Aquestes aplicacions poden ser especialment útils en situació de multilingüisme?

Sí, són una eina més que pot ajudar perquè ajuden a distingir correctament entre les normes de les diferents llengües del sistema educatiu. El problema és que, de vegades, es creu que l'alumnat de l'Escola Andorrana no està prou preparat des d'un punt de vista lingüístic, sobretot pel que fa al francès, fins al punt que es pensa que no està capacitat per estudiar a França, per exemple. Això és absolutament fals. Diria que és una llegenda urbana. És evident que l'alumnat que ha estudiat al Lycée francès tindrà un millor nivell perquè té més hores d'exposició a la llengua, però el que sabem és que l'alumnat de l'Escola Andorrana que fa carrera a França se'n surt perfectament. La literatura científica ja ha resolt aquesta qüestió: les llengües es completen i s'ajuden entre elles.

Parlant de creences, creus que ens hem de preocupar pel nivell de redacció i

comprensió lectora dels alumnes?

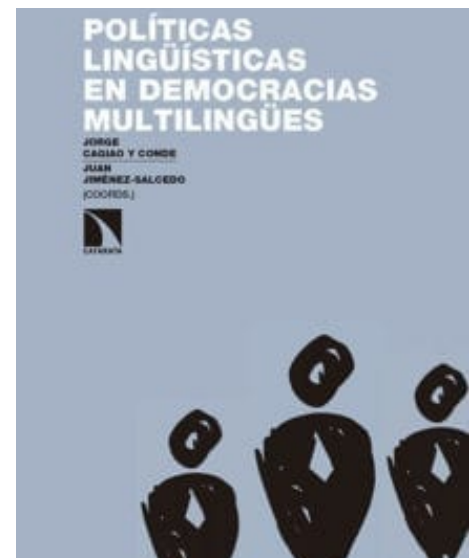
No ho crec. Personalment faig classe de traducció i interpretació i estic acostumat a tractar amb alumnes molt preparats respecte al domini lingüístic tant de la llengua materna com la de treball. Però tinc experiència com a corrector de llengua castellana a la Selectivitat i m'he trobat amb una petita evolució cap a pitjor, però no m'atreveria a ser categòric perquè he corregit textos d'alumnes que no es destinaven a estudis de llengua. A més, un examen de selectivitat és un moment d'estrès per a l'alumne i potser no és una mostra massa significativa del nivell de l'alumnat. No sóc molt pessimista amb el nivell de redacció.

Ja per acabar, d'on treus el temps per combinar docència, investigació, Twitter...

Tinc la sort que la investigació forma part de la meva feina i per tant tinc una càrrega lectiva adaptada. Això em permet desenvolupar projectes. A més, m'esforço per ser molt productiu.

"SABEM QUE L'ALUMNAT DE L'ESCOLA ANDORRANA QUE FA CARRERA A FRANÇA SE'N SURT PERFECTAMENT."

RECOMANEM

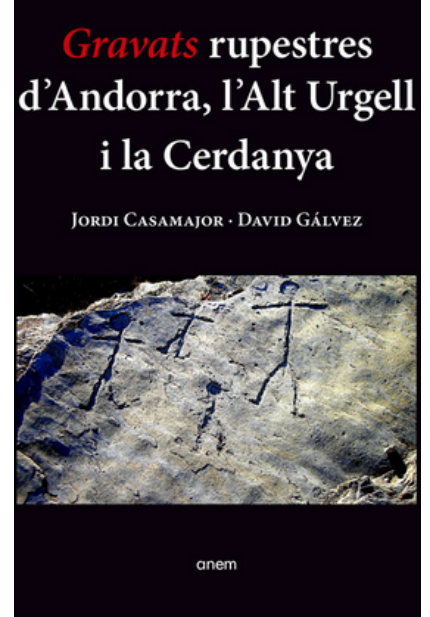
JOIES DE LA FAUNA D'ANDORRA

Publicat per Bomosa i amb finalitats benèfiques, aquest llibre, il·lustrat amb fotografies de qualitat, presenta les joies de la fauna d'Andorra. Es tracta d'un recopilatori actualitzat de les publicacions del biòleg i, també, autor del llibre, Mario Chimenea, entre els mesos de març del 2017 i de juny del 2019, en diferents mitjans de comunicació. Amb un to proper i amè, descobrirem les principals particularitats de les espècies del Principat.

GRAVATS RUPESTRES D'ANDORRA, L'ALT URGELL I Cerdanya

L'art rupestre representa una de les formes de creació artística més antigues de la humanitat però també és un gran desconegut, en part perquè no hi ha moltes obres de divulgació. En canvi Jordi Casamajor i David Gálvez ens acosten de manera planera i amb fotografies explicatives les principals mostres de gravats d'Andorra, l'Alt Urgell i la Cerdanya, endreçats per tipologies. Llibre d'Anem Editors.

PRIX GONCOURT DES LYCÉENS

Cada any, el Ministeri francès de l'Educació, amb col·laboració amb la FNAC, organitza el Prix Goncourt des Lycéens en què participen prop de 2000 alumnes de França per escollir l'obra guanyadora entre els llibres seleccionats per l'organització del Prix Goncourt. La novel·la guardonada el 2020, publicada per Emmanuelle Collas, va ser *Les Impatientes*, de l'autora Djaïli Amadou Amal.

RECOMANEM

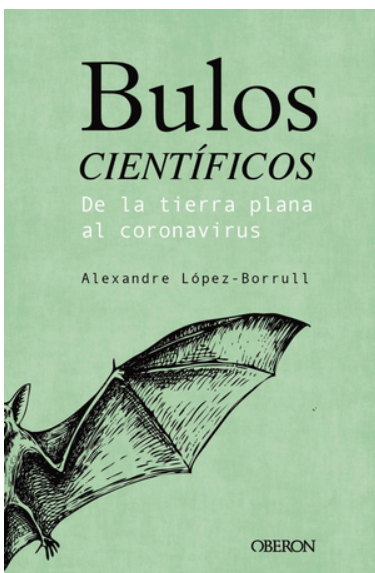

EL DILEMA DE LAS REDES SOCIALES

A mig camí del documental i el drama de ciència ficció, [El dilema de las redes sociales](#), disponible a Netflix, analitza els enganys de les xarxes socials, la seva part fosca i la seva relació amb les fake news, com poden contribuir a crear un clima social de crispació i polarització de l'opinió pública i alhora aprofundeix en el paper de l'usuari comú de les xarxes i la seva relació amb les grans empreses del sector.

GESTIÓ EMOCIONAL EN TEMPS DE CRISI

El Centre de Formació al Llarg de la Vida va organitzar el passat 14 de desembre una xerrada sobre la gestió emocional en temps de crisi adreçada als pares i mares d'alumnes. La formació, amb una part de públic presencial i una part que el seguia en streaming, va ajudar a identificar les emocions i va orientar sobre com gestionar-les. Es pot veure al [canal Youtube del Centre de Formació al Llarg de la Vida](#).

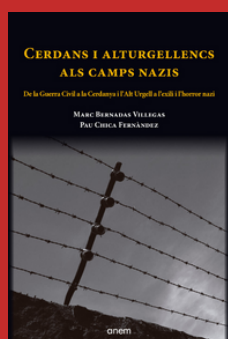

BULOS CIENTÍFICOS. DE LA TIERRA PLANA AL CORONAVIRUS

En aquest llibre publicat per l'editorial [Oberon](#) i sorgit en plena era de les notícies falses i la intoxicació informativa, es tracten els principals rumors i mentides sobre coneixements científics que s'han estès i popularitzat gràcies a alguns mitjans i a les xarxes socials. Podeu llegir les primeres pàgines del llibre en línia de manera gratuïta i aquest [article](#) del mateix autor, Alexandre López-Borrull, professor d'Informació i Documentació de la UOC.

NOVETATS AL CDR

Cerdans i Alturgellencs als camps nazis: de la Guerra Civil a la Cerdanya i l'Alt Urgell a l'exili i l'horror nazi

BERNADAS VILLEGAS, Mar; CHICA FERNÀNDEZ, Pau. Anem Editors, 2020. ISBN 978-99920-65-34-1

Los pájaros arcoíris: cuento para prevenir la violencia de género y promover la igualdad entre niños y niñas

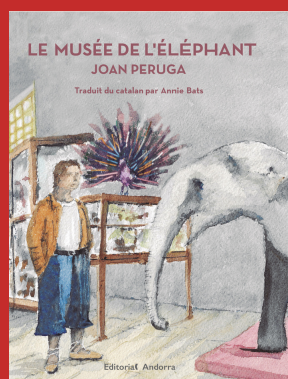
BARROSO BRAOJOS, Olga; SANTOS HEREDERO, María Jesús. Sentir, 2020. ISBN 978-84-267-2699-5

Punt volat 4. Llengua catalana i literatura 4 ESO: caps de jocs

CLARÓS, Maria. Didacta plus, 2020. (Projecte punt volat)

Le musée de l'éléphant

PERUGA GUERRERO, Joan; BATS, Annie. Andorra, 2019.

Ètica de la comunicació

Diversos autors. Graó, 2020. (Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura; 86)

Sólidos, líquidos y gases

Diversos autors. Graó, 2020. (Alambique. Didáctica de las Ciencias Experimentales; 101)

AGENDA

DIVENDRES 5 DE MARÇ

LLIGA DE DEBAT

Competició d'oratória per equips. Hi participen alumnes de batxillerat.

DIVENDRES 5 DE MARÇ

13 PREMI COCA-COLA DE RELAT BREU D'ANDORRA

(català)
2n i 3r de segona ensenyança

MES DE MARÇ

BESTIESES

Lectura dramatitzada de poemes del Bestiari de Josep Carner adreçada a alumnes de 2a ensenyança

DIVENDRES 12 DE MARÇ

13 PREMI COCA-COLA DE RELAT BREU D'ANDORRA

(castellà i francès)
2n i 3r de segona ensenyança

DIMECRES 17 DE MARÇ

RESIDENTS FABER ANDORRA

Ferran Porta,
periodista.

Xerrada en anglès sobre comunicació a les xarxes socials.

Sala d'actes del Centre de Formació d'Aixovall

DIMARTS 23 DE MARÇ

WHATSAPP RELATS

Concurs de microrelats que s'envien per WhatsApp.

Per als alumnes de 4t de Segona Ensenyança, 4t d'ESO o 2de

MES DE MARÇ

CÒCTEL DE BENESTAR. TALLERS PER A DOCENTS

Per què ens enfadem?
David Bueno

Ets més fort del que creus.

Tomàs Navarro

Les claus per sintonitzar amb tu mateix i amb l'equip de treball.
Elisa Fité

PROPER NÚMERO

RISCOS NATURALS: QUÈ FEM?

Allaus, terratrèmols, inundacions, incendis forestals, esllavissades i onades de fred o de calor són els riscos naturals que podem presenciar a Andorra en algun moment al llarg de la vida.

LA CREACIÓ LITERÀRIA A L'AULA COM A EINA PEDAGÒGICA

L'escriptura creativa és un recurs didàctic que va més enllà de la competència d'escriure: entre altres coses, desenvolupa la creativitat, el gust per la lectura, l'autoconeixement, l'autoestima i les relacions interpersonals.

NEGACIONISME CIENTÍFIC? RECURSOS PEDAGÒGICS PER EDUCAR EN TEMPS DE POST-VERITAT

La informació falsa que circula per Internet i les xarxes arriba a qüestionar obvietats científiques. Per això necessitem recursos perquè els alumnes identifiquin les fake news i apliquin el raonament científic.

ENTREVISTA A ROSER SUÑÉ

Parlem amb la M.I. Síndica General i ex-Ministra d'Educació per conèixer l'actualitat educativa al Consell General i la seva personal visió de l'educació a Andorra.

NOVETATS DE SANT JORDI

Repassem les principals novetats editorials que poden tenir interès per a les aules i el professorat.

22 de març de 2021

Data límit per presentar propostes, suggeriments o col·laboracions per al proper número.

ÚLTIMA

EDITA

Àrea de Formació, Recursos
Pedagògics i Innovació (AFRPI)
Centre de Documentació i Recursos.
AIXOVALL AD600
Telèfon: 741 260
A/e: cdr@govern.ad

COL·LABORADORS

Santi Casas (Escola Andorrana de Canillo)
Antònia Darnés (Escola Andorrana de Canillo)
Felip Gallardo (Escola Andorrana de Canillo)
Núria Crespo (École Maternelle Française
Escaldes-Engordany)
Maria Boladeres (ADTE)
Laura Civantos (ADTE)
Leticia García (ADTE)
Víctor Reolid (Centre de Formació Professional)

CONSELL DE REDACCIÓ

Marcel·la Armengol
Carme Garcia
Ainhoa Guevara
Alan Manchado
Helena Marsal
Iñaki Rubio

Dipòsit legal: AND.48-2021

© 2021, AFRPI

© Fotos: Escola Andorrana de Canillo,
École Maternelle Française
Escaldes-Engordany, Juan Jiménez
Els articles publicats expressen
únicament l'opinió dels seus autors.

Volem agrair als col·laboradors d'Innovand 6 la seva implicació perquè sense la seva contribució no hauria estat possible fer aquest número i sobretot, volem agrair-vos la complicitat i confiança a tots els lectors que heu decidit acompanyar-nos en aquesta nova etapa de la revista.

Si us interessa que tractem algun tema en concret o ens voleu fer arribar qualsevol suggeriment, no dubteu a fer-nos-ho saber. Podeu trucar-nos al **741260** o escriure'ns un correu electrònic **cdr@govern.ad**

Si els continguts d'aquest número us han semblat interessants, us agraiem que el compartiu amb les vostres amistats i contactes.